
A vidékfejlesztési miniszter 131/2011. (XII. 21.) VM rendelete a Zabanyik-hegy természetvédelmi terület létesítéséről

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (2) bekezdés 3. és 13. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § l) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) Védetté nyilvánítom Zabanyik-hegy természetvédelmi terület elnevezéssel a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Szőlősardó közigazgatási területén lévő, Szőlősardó 024, 025, 032, 033, 034 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú, összesen 62,51 hektár kiterjedésű területet.
- (2) Az (1) bekezdésben szereplő helyrajzi számú ingatlanok az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet alapján európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek.
- 2. §** A védetté nyilvánítás célja a területen található lejtősztyepprétek, félszáraz gyepek, felhagyott gyümölcsösök, karsztbokorerdők természeti értékeinek, kiemelten az osztrák sárkányfű (*Dracocephalum austriacum*) populációinak megőrzése.
- 3. §** A védett természeti terület természetvédelmi kezelési tervét az 1. melléklet tartalmazza.

4. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

1. melléklet a 131/2011. (XII. 21.) VM rendelethez

A Zabanyik-hegy természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve

- 1 Természetvédelmi célkitűzések
 - 1.1. A fokozottan védett osztrák sárkányfű (*Dracocephalum austriacum*) állományának megőrzése, a faj populációjának és egyéb védett értékeknek otthont adó sztyepprétek megőrzése.
 - 1.2. A természetes szerkezetű és összetételű (idegenhonos fajok jelenlététől mentes) növénytakaróval fedett gyepes élőhely fenntartása.
 - 1.3. A terület botanikai és zoológiai értékeinek teljes körű feltárása, természetvédelmi helyzetük folyamatos figyelemmel kísérése és dokumentálása.
 - 1.4. A terület oktatási és bemutatási célú hasznosítása.
2. Természetvédelmi stratégiák
 - 2.1. Az osztrák sárkányfű, valamint a területen található további védett növény- és állatfajok védelme élőhelyvédelmi beavatkozások útján. A osztrák sárkányfűnek otthont adó sztyeppréten a cserjésedés megakadályozása, szükség esetén vegetációs időszakon kívül szelektív cserjeirtással.
 - 2.2. A terület gyepeinek kaszálással való fenntartása.
 - 2.3. Idegenhonos fajok elsősorban az erdeifenyő (*Pinus sylvestris*) és a feketefenyő (*Pinus nigra*) eltávolítása a területről.
 - 2.4. Tájhasználat, területhasználat összhangjának biztosítása a természetvédelmi célkitűzésekkel.
 - 2.5. A terület táji értékei védelmének biztosítása a tájkép-átalakítással járó tevékenységek tiltásával.
 - 2.6. A legszükségesebb természetvédelmi infrastruktúra kiépítése és fenntartása.
3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak
 - 3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak
 - 3.1.1. Fajok védelme
 - a) Az osztrák sárkányfű virágzásának időszakában a Természetvédelmi Őrszolgálat fokozott jelenléttel gondoskodik az állomány megóvásáról.
 - b) A gyepterületen a cserjésedést az osztrák sárkányfű élőhelyének megőrzése, fenntartása érdekében minimális beavatkozásokkal – cserjeirtás – vissza kell szorítani. A cserjeirtásra, annak módjáról és idejéről a természetvédelmi kezelésért felelős Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósággal (a továbbiakban: igazgatóság) előzetesen egyeztetve, csak a téli időszakban (december 1–február 28.) kerülhet sor.
 - c) A kaszálás és száruzózás időpontját a fokozottan védett és védett növényfajok virágzásának és termésérlelésének figyelembevételével kell meghatározni, e beavatkozásokra adott évben csak augusztus 15-ét követően kerülhet sor.
 - d) A lekaszálás és a taposás elkerülése érdekében az igazgatóság gondoskodik az osztrák sárkányfű termőhelyének kb. 50 cm magas gallykerítéssel történő körbekerítéséről.
 - e) A gyepfenntartó kaszálások és száruzózások alkalmával az osztrák sárkányfű termőhelyét el kell kerülni.
 - f) A taposási kár elkerülése érdekében a területen található, az ingatlan-nyilvántartásba be nem jegyzett földutakat fel kell számolni.
 - g) A kaszálás során keletkezett szénát a területről 30 napon belül le kell hordani.
 - 3.1.2. Látogatás
 - a) A terület legfeljebb 20 fő létszámú csoportok számára szabadon látogatható, ennél nagyobb létszámú csoportok csak az igazgatóság által biztosított szakvezetéssel látogathatják a területet. A létszámkorlátozás a terület oktatási és bemutatási célú hasznosítására is vonatkozik.

- b) A terület idegenforgalmi, üdülési és rekreációs célokat nem szolgálhat, ilyen jellegű fejlesztés (jelzett turistaút és kilátópont kiépítése) tilos.
- c) A területen karbantartási munkálatokat végzők és jogszerűen gazdálkodók részére biztosítani kell a belépést.

3.1.3. Kutatás, vizsgálatok

Kutatási tevékenység a területen csak a természetvédelmi hatóság által, a részletes kutatási terv alapján kiadott engedély birtokában, az igazgatósággal és a tulajdonossal a kutatás helyéről és idejéről történt előzetes egyeztetést követően lehetséges.

3.1.4. Terület- és földhasználat

- a) A területen új építmény létesítése tilos.
- b) A területen vadászati és vadgazdálkodási létesítmény elhelyezése – hordozható magasles kivételével – tilos.
- c) A területen csak az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett földutak használhatók gépjárművel.
- d) A növényzettel benőtt, ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett földutakat ki kell tisztítani.
- e) A gyepterületen tilos a művelési ág megváltoztatása.
- f) A területen a mesterséges vadkibocsátás és a zárttéri vadtartás tilos.
- g) A területen a földről történő vadetetés tilos.

3.1.5. Természetvédelmi infrastruktúra

A terület határán hatósági tájékoztató táblákat kell kihelyezni, és gondoskodni kell fenntartásukról.

3.2. Művelési ághoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

Gyep (rét, legelő) művelési ágú területek kezelése

- a) Az osztrák sárkányfű élőhelyén a gyepet jó természetességi állapotban kell megőrizni. A fokozottan védett faj állományát veszélyeztető mértékű cserjésedés esetén kismértékű szelektív, a védett cserjefajokat megtartó cserjeritkítást kell végezni.
- b) Az osztrák sárkányfű élőhelyének kivételével a gyep évente egy alkalommal, augusztus 15-ét követően géppel lekasálható.
- c) A gyep legeltetése a talajfelszín bolygatásának elkerülése érdekében, valamint a gyep égetése tilos.
- d) A gyeppen megjelenő idegenhonos fafajok (az erdeifenyő, a feketefenyő) szórányosan előforduló egyedeit el kell távolítani, e tevékenységet egyeztetni kell az illetékes erdészeti hatósággal.
- e) Gyepet is érintő fahasználati tevékenységek közül fakivágást, faanyag mozgatását és felkészítését, továbbá cserjeirtást csak vegetációs időszakon kívül, téli időszakban (december 1-jétől február 28-ig), fagyott és hóval borított talajon lehet elvégezni.
- f) A Szőlősardó 2H erdőrészlettel határos Szőlősardó 024 helyrajzi számú gyeppen tilos a faanyagmozgatás és a deponálás.